

زندگی مجردی زیر سایه تأهل

اگر می‌خواهید بدانید چه کسانی مشتری خانه‌های مجردی هستند، خوب است بدانید این روزها خانه‌های مجردی دیگر فقط مخصوص مجردها نیست...

اگر می‌خواهید بدانید چه کسانی مشتری خانه‌های مجردی هستند، خوب است بدانید این روزها خانه‌های مجردی دیگر فقط مخصوص مجردها نیست و برخلاف اسمش، خیلی از آقایان متأهل هم طرفدار چنین خانه‌هایی شده‌اند. به طوری که اگر شرایط مالی‌شان اجازه دهد، به دور از چشم خانواده برای خودشان یکی از این خانه‌ها را می‌خرند یا اجاره می‌کنند. بسیاری از افراد وقتی متوجه این واقعیت می‌شوند براحتی نمی‌توانند آن را باور کنند؛ در حالی که حالا این اتفاق افتاده و بعضی از مردان به این شیوه زندگی روی آورده‌اند. مردانی که می‌خواهند ساعت‌ها و روزهایی را خارج از خانه و به دور از محیط خانواده‌شان سپری کنند و برای خودشان تنها باشند.

دکتر علی انتظاری، مدیر گروه جامعه‌شناسی دانشگاه علامه طباطبایی در گفت‌وگو با #171جام‌جم؛ در باره علل ایجاد چنین شرایطی در جامعه، چنین توضیح می‌دهد: بی‌شک، رسانه‌ها و شیوه‌های ارتباطی مختلف، نقش موثری در این زمینه داشته‌اند و نباید نقش آنها را در تضعیف یا تقویت بنیان خانواده نادیده بگیریم. البته متأسفانه در این مورد، رسانه‌های مختلف چندان موفق نبوده‌اند.

دکتر انتظاری ضمن بیان این که هدف نظام سرمایه‌داری تضعیف بنیان خانواده است، می‌گوید: فردی که بدون خانواده زندگی می‌کند، نیروی کار بهتری برای نظام سرمایه‌داری به حساب می‌آید و بهتر می‌تواند برای آنها فعالیت کند.

در صورتی که اگر همین فرد، درگیر خانواده و موضوعات مربوط به آن شود، با مشکلات متعددی روبه‌رو شده و هزینه‌های زیادی برای نظام سرمایه‌داری ایجاد خواهد کرد. به همین دلیل، جهتگیری نظام سرمایه‌داری بیشتر براساس تضعیف نقش خانواده بوده است.

در حال حاضر نیز در کشور ما، برخی افراد به این سمت و سو کشیده شده‌اند و همین مساله باعث شده، الگوی خانواده هسته‌ای که از زن و شوهر و فرزندان تشکیل می‌شود به اشکال دیگر خانواده تبدیل شود. آن طور که این استاد جامعه‌شناسی می‌گوید نظام سرمایه‌داری بر این موضوع تأکید دارد که افراد خودشان را فقط به داشتن خانواده هسته‌ای محدود نکنند و در عمل نیز رسانه‌ها به همین سمت و سو رفته‌اند و اکنون، الگوهای متفاوتی از خانواده را رواج می‌دهند.

رشد جمعیتی دهه 60 را نیز نباید در این زمینه نادیده گرفت. دکتر انتظاری با اشاره به این موضوع یادآور می‌شود: این رشد جمعیت باعث شده، نسبت دخترانی که در سنین ازدواج هستند در مقایسه با پسران بیشتر باشد. البته در تمام سال‌ها، تعداد دخترها و پسرها تقریباً مساوی است ولی با توجه به این که پسران در فرهنگ ما ترجیح می‌دهند با دخترانی از گروه سنی پایین‌تر ازدواج کنند، مشخص می‌شود تعداد دخترانی که می‌خواهند ازدواج کنند بیشتر از پسران خواهند بود.

در نتیجه، در این شرایط ممکن است حتی پسرهایی که می‌توانند ازدواج کنند نیز تصمیم بگیرند ازدواج نکنند و به روش‌های غیررسمی روی آورند بنابراین باز هم جمعیت دختران ازدواج نکرده، بیشتر می‌شود و این چرخه همین طور ادامه پیدا می‌کند.

مردان میانسال در خانه‌های مجردی

دکتر انتظاری درباره‌ی عللی که موجب شده مردان متأهل به خانه‌های مجردی روی بیاورند، می‌گوید: عوامل مختلفی در این زمینه دخالت دارد که یکی از مهم‌ترین آنها، فرهنگ جهانی و مساله‌ای است که تحت عنوان فرهنگ جهانی ارائه می‌شود. در واقع، یکی از الزامات این جریان جهانی شدن از نوع غربی که در حال حاضر از طریق رسانه‌ها و شیوه‌های دیگر در کشورهای مختلف رخ داده است، پررنگ شدن گرایش‌های مادی و جسمانی است.

در مقابل نیز گرایش‌های روحانی و معنوی کمرنگ‌تر از قبل می‌شود که این شرایط را در موارد مختلف می‌توانیم مشاهده کنیم. به عنوان نمونه روی آوردن به جراحی‌های زیبایی و اهمیت پیدا کردن بیش از حد زیبایی صورت، یکی از نشانه‌هایی است که در عمل مهم‌تر شدن جسمانیت را در مقابل روحانیت و معنویت نشان می‌دهد.

به گفته این استاد دانشگاه، مردان متأهل نیز در معرض این فرهنگسازی قرار دارند و بخصوص از طریق رسانه های غربی این موضوع انتقال پیدا می کند و در نتیجه اهمیت بعد جسمانی برای آنها نسبت به گذشته بیشتر می شود.

از طرف دیگر، برداشت های حقوقی از دین نیز بیشتر شده است. دکتر انتظاری در این باره توضیح می دهد: در دینداری حقوقی، فقط قواعد حقوقی دین برجسته می شود که در این قواعد نیز موضوع حلال و حرام مطرح است و خیلی اساسی با این موضوع برخورد نمی شود. به عبارت دیگر در این مسائل، بیشتر بحث واجب و مکروه و حرام مطرح است، نه این که اصل دین در مورد آنها چه می گوید.

به گفته وی، در اصل دین به موضوع وفاداری به خانواده، محبت، دوستی و مهرورزی میان اعضای خانواده نیز اشاره شده است؛ در حالی که وقتی حقوقی با دین برخورد کنیم، براحتی می توان گفت آقایان حق دارند بیش از یک زن داشته باشند و این موضوع خلاف شرع نیست. در صورتی که این موارد فقط قواعدی حقوقی است و نه فرهنگی و شاید فقط در شرایط خاص نیاز باشد.

بنابراین زمانی که این نوع دینداری رواج داده می شود و فقط از بعد حلال و حرام به زندگی و مسائل آن نگاه می کنیم، انتظار می رود هر کاری که اشکال شرعی نداشته باشد، انجام شود و در نتیجه مساله وفاداری به خانواده در این شرایط نادیده گرفته خواهد شد.

این استاد دانشگاه می افزاید: ارزش وفاداری تحت تاثیر این نوع دینداری، کم اهمیت شده و در نتیجه امروز شاهد این اتفاقات هستیم. در حالی که به طور حتم باید بیش از پیش به این موضوع توجه داشته باشیم.

دکتر انتظاری می گوید: البته تعداد دخترانی که ازدواج نکرده اند و حالا سال ها از سن ازدواجشان گذشته است نیز این آسیب پذیری را بیشتر می کند. از طرف دیگر، مشکلاتی که موجب سرد شدن روابط خانوادگی و طلاق عاطفی زوجین می شود نیز می تواند در این روند موثر باشد.

به گفته وی، نامناسب بودن فضاهای همسرگزینی در کشور که باعث شده بیشتر ازدواج ها، اتفاقی باشد می تواند موجب ایجاد چنین شرایطی شود و در نتیجه مردان به خودشان حق می دهند نیازهای عاطفی شان را در فضای بیرون از خانه تامین کنند.

نیلوفر اسعدی بیگی - جام جم